

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28 Cor.
Pe un jum. . . 14
Pe o lună . . . 2-40

Nr. de Duminică :

Pe un an . . . 5 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 tranel.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Mulțămite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu să în-
potază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Neînțelegeri locale.

Nimic nu poate fi mai rău înțeleasă ca o pornire sinceră de regenerare a unor stări sociale, dovedite ca protivnice progresului. Limbajul cel mai concis și claritatea cea mai desăvârșită în expunerea ideilor, pe cum și bună-cuviința cea mai mare în ton, întimpină reacțiunea cea mai violentă și aduce neliniște în părțile vinovate ale societății. Și efectul acesta este foarte firesc. Orice reformă propusă, orice schimbare de situație, e menită să provoace o ciocnire de interese și de sisteme întregi de principii, adeseori chiar de persoane. Căci iai omului credința cea veche, sau iai ciolanul de toate zilele, cu care s'a obișnuit și la care râvnește și vei proclama războiul cu siguranță. Dar e cert, că de nimic nu te izbești la noi așa de grozav, în anumite tendințe reformatoare, ca de pricinile locale.

Cum trăim noi la țară, sau la oraș, așa zilnic împreună, de obicei nu problemele generale sânt acelea cari ne leagă și ne dau îndrumare vieții. Sfânta cauza națională nu s'ar putea zice că trăiește deplină în conștiința tuturor și nici idei de dezvoltare culturală nu ne frământă atât de mult și în orice caz nu ne consumă toată energia. Aceste sânt doar gândurile de sărbătoare ale unor idealisti, izolați de marea mulțime pe când rostul vieții însăș se desfășoară în condiții mult mai inferioare, pe un tărâm mult mai rodnic, în interese individuale și într'un cadru de patimi personale, cu totul neatârătoare de probleme abstracte.

Icoana vieții noastre publice cine n'o cunoaște de altfel? Nu există un sat, necum un centru mai mărișor, în cari deosebirile să nu se ivească pe motive individuale. Întâia deșteptare a țaranului i-a adus șabloane constituționale și a provocat oare-care mândrie de cetățean, cunoscător al legilor. Întâia bancă sâtească i-a deschis poște și rivalități. În cea dintâi societate, sau reuniune, ce se alcătuieste, se naște o goană pătimășă după ranguri și onoruri. Iar la orașe și orașele, în cluburi de tenis sau de popici (ca la Hațeg), în societăți de cântări sau de femei române (ca la Făgăraș), în casine și la club comitatens, pretutindeni și peste tot e un furnicar de neastâmpăr, un proces de subminare și de intrigi ascunse între o fracțiune și cealaltă, o pu tare de vorbe urite, de calomnii și bănuieli, dela unii la alții. Este acesta aluatul, din care se formează pe urmă cei mai mulți, dintre cei ce își arogă roluri și-și creiază situații și-și mută mai la larg terenul de activitate.

De câte-ori vei căuta însă, ca în toiul acestor coprinși de interesele lor locale, de râvnele și preferințele lor personale, să duci o lumină mai deosebită, să-i câștigi pentru o cauză mai mare, — ești expus să nu fii nici odată înțeles, decât prin prisma stărilor de acasă. Principiul și ideea se sfărâmă totdeauna de realitatea pornirilor particulare. Când în acțiunea ta, de a produce un curent nou, te izbești de vechile lor deprinderi; când bănuiesc ei, că vrei să-i scoți dintre zidurile cetății lor ruinate și să te constitui în dușman al poftelor lor nestavi-

lite, ei nu te iartă nici mort și nu se odihnesc până a nu recurge la cele mai umilitoare mijloace de atac împotriva-ți.

Și iată cum la noi totdeauna cauzele cele generale se bagatelizează și cum adese-ori neînțelegeri locale, urile mărunte și rivalitățile interesate se pun de-acurmezișul, cu un întreg aparat de intrigi și de răutăți ome-nești, celor mai generoase idei de progres.

Să ne oprim la unul din aceste veșnice izvoare de gâlceavă și de poticnire în viața noastră publică, la hărțuielile profesionale. Câte deosebiri de vederi și de procedări nu au provenit din această bifurcare a religiei neamului nostru! Cât rău imens nu ne face agitația locală neîncetată a preoților și învățătorilor lor pe chestiuni mărunte, câtă vreme chestiunea cea mare, a unei educațiuni morale serioase, îi lasă pe toți atât de nepăsători.

Dar să ne oprim și la cazul recent al »Tribunei«. Este știut și a putut vedea ori și cine, că în tot ce s'a improvizat în jurul nostru, cu ocazia procesului ce s'a strecurat, n'a fost decât pornirea de a coborî o cauză atât de frumoasă la nivelul supărărilor locale și al intereselor personale. Respingătoarea campanie împotriva noastră n'a fost pornită din afară și n'a putut fi sprijinită de nimic principiar, ci oameni, cari trăesc cu noi și dușmani locali, jigniți în orgoliul lor, au uneltit în contra noastră. Probă că la mijloc este numai o ură locală și numai o tendință de a combate și a dărâma cu furie instituțiile noastre, ridicate în cursul anilor cu atâta entuziasm și

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Guy de Maupassant.

Grima lui Moș Bonifaciu.

În ziua aia, factorul Bonifaciu, plecând dela oficiul poștal, observă că drumul pe care îl va face va fi cu mult mai scurt decât de obicei, și se simți mai vesel. Era însărcinat cu împrejurimile satului Vireville, și când se întorcea, seara, din lungul și obositorul lui drum, făcea adesea mai mult de 40 de kilometri cu piciorul.

Deci împărțirea va fi repede făcută; putea ca să hoinărească puțin pe drum, și la 3 după amiază să ajungă acasă. Ce noroc!

Eși din sat pe șoseaua Sennemare și începu împărțirea. Era prin lunie, în luna verdeții și înfloririi, adevărata lună a plaiurilor.

Imbrăcat cu bluza-i albastră, și în cap cu un chipiu negru, cu o tresă roșie, teceea, pe cărări strâmte, cu de secară, ovăs sau grâu, înotând până la umeri în semănături, și capul lui trecând pe de-asupra spicelor, părea că înalță într'o mare liniștită și verzuie, pe care-o adiere ușoară o făcea să onduleze încet.

Intra în ferme prin porțile de lemn, făcute din copacii de pe povârnișuri, umbrite de două șiruri de fagi, și strigând pe nume pe țaran: »Bună ziua Chicot, și îi întindea ziarul lui favorit *Le petit Normand*. Fermierul își ștergea mâna de dosul pantalonilor și lua foaia de hârtie, o pune în buzunar ca s'o citească cu ră-

gaz, după prânzul dela amiază. Cănele, care stătuse până atunci într'un butoi, la rădăcina unui măr strâmb, lătră cu furie, smuncindu-se în lanț; și pedestrașul, fără să se întoarcă, plecă în pas milităresc, întinzând marile-i picioare, cu mâna stângă pe geantă, și cu dreapta învărtind bățul care mergea ca și el într'un mod continuu și grăbit.

Împărți imprimatele și scrisorile în cătunul Sennemare, apoi luă drumul peste câmp ca să duc corespondența receptorului, care stătea într'o casuță, ca la un kilometru departe de sat.

Chapatris, era noul receptor, venit numai de o săptămână, și însurat de curând.

Primea gazeta din Paris, și, câte-odată, factorul Bonifaciu, când avea timp, arunca din fugă o privire pe imprimat, înainte de-al duce desinatortului.

Deci, își deschise geanta, luă foaia, o scoase de sub bandă, o desfăcu și începu să citească mergând Prima pagină nu-l interesa de loc; politica îl înfricoșă; citea totdeauna chestiile bănești, dar întâmplările diverse îl pasionau.

Erau din belșug în ziua aia. Rămase chiar mut la citirea unei crime întâmplată în casa unui păduar, încât se opri în mijlocul unui lan de trifoi, ca să citească mai în voie. Detaliile erau îngrozitoare. Un lemnar, trecând dimineața prin apropierea casei pădurarului, zărise puțin sânge pe prag, care lucru îi atrase atenția. »Pădurarul o fi împușcat vr'un epure, astă noapte,« gândi el, dar apropiindu-se văzu că ușa rămăsească întredeschisă și că broasca fusese fărâmată.

Apoi, cuprins de frică, fugi în sat, anunță pe primar, acesta luă ca ajutoare pe pădurarul-șef și

pe învățător: și cei 4 oameni veniră împreună. Găsiră pe pădurar cu gâtul tăiat în fața căminului, pe nevastă-sa gătușă în pat, și pe fetița lor, în vârstă de 6 ani, înăbușită între 2 saltele.

Factorul Bonifaciu rămase mut gândindu-se la crima asta ale cărei împrejurări i-se păreau în-lănțuite, simți o slăbire în picioare, și strigă destul de tare:

— În adevăr, sânt unii oameni chiar ca niște canale!

Apoi puse jurnalul în banda de hârtie, plecând, cu capul îmbuibat de amănuntele crimei. Ajunse la locuința lui Chapatris, deschise porțile grădiniții și s'apropie de casă. Era o casuță mică, re având decât parter, acoperită cu un coperiș mansardat. Era cu cel puțin 500 de metri departată de cea mai din apropiere.

Factorul urcă cele 2 trepte ale scării, puse mâna pe clanță, încearcă să deschidă ușa, dar observă că era închisă. Apoi, zări că obloanele nu fuseră date în lături și că nimeni nu eșise de acolo în ziua aceia.

O neliniște îi cuprinsese, căci Chapatris, dela soșirea lui, se scula dis de dimineață. Bonifaciu își scoase ciasu. Nu erau decât 7 ore și 10 minute de dimineață; era deci cu un ceas mai de vreme ca de obicei. Nu îl interesa, receptorul trebuia să fie acasă.

Apoi dădu un tîrcol, mergând cu precauție, ca și cum ar fi fost vr'o primejdie. Nu observă nimic suspect, decât niște urme de om, într'o brazdă de fragi.

Dar deodată, rămase încrămențit, neliniștit, trecând prin fața unei ferești. Se auzia gemând într'o odaie.

printr'o întocmire gospodărească sistematică.

Cari sânt aceste industrii ?

I. Industria cărnurilor și conservelor hrănitoare; ca bulion, trușie de prune tomatice, compot, a verdețurilor, murăturilor, a bînzeturilor, untului, peilor, linei, stearinei, luminărilor, săpunurilor, uleiurilor vegetale, dextrinei, glucozei, vinurilor, rachiurilor, frânghilor, sforilor, țesăturilor de in și cânepă, a extractelor tanate și a derivatelor lor, a căruțării etc.

II. Industria varului hidraulic, cărbunilor de lemn și de peatră, a cărămidăriei, a olăriei.

III. Industria casnică cu țesătoriile de scoarțe și velințe, de pânzeturi, de lănuri și de borangic, cari împodobesc casele poporului nostru și mai sânt folosite în portul nostru strămoșesc.

Toate acestea le poate face poporul nostru foarte ușor. Că n'ar avea vreme ? Dar cei cari trăiesc la sate ne-au încredințat de mult, că acolo se găsesc mulți oameni cari luni de zile nu fac decât numai mânâncă și dorm. Nu se pierde așa o vreme foarte scumpă, care prețuiește averi întregi ? Deci să-i îndrumăm pe aceștia spre industrie.

De ce să plătim străinilor milioane, când putem noi între noi să ne facem lucrurile mai bine și mai ieftin ? Trebuie să ne smuncim odată pentru totdeauna din ghiarele veninoase, cu care ne sugrumă atârnarea noastră gospodărească de străini. Dar nu numai pentru atâta, ci fiindcă trebuie să ne păstrăm și ființa noastră etnică, și aceasta o putem îndeplini ținând morțiș și la expresiile materiale cele mai caracteristice ale naționalității noastre, mai ales în acele ținuturi, unde poporul nostru este chinuit până la lăpădare de sine.

Este deci grabnică nevoie pe cât se poate să îmboldim poporul spre industrie care, dacă va lua avânt temeinic, va sprijini mult, foarte mult și sporirea neamului nostru.

Acum vr'o câteva zeci de ani, sătenii și sătencile noastre n'aveau nevoie pentru înbrăcămintea lor de nimicurile costisitoare din fabricile străine. Se torcea mult, lână și in, și se făceau niște țesături de o rară frumusețe și trăinicie, din care ieșea apoi portul nostru național curat și ieftin.

Astăzi începe să piară, din pricina industriei străine, cu mărfuri mai ieftine, dar mai proaste și care n'are deci nici un dor să ni-l păstreze.

Silințele de a păstra industria casnică prin înființarea de școli industriale a dat și va da puține roade bune. Unde trebuie să dăm lovitura e în concurența străină. Față de ea trebuie să ne apărăm. Dar cum să ne apărăm ? Foarte ușor.

Să înființăm din sat în sat societăți cooperative industriale. Iată unicele scuturi, din cele mai puternice pentru apărarea noastră, căci după cum sântem săraci și cinstiți, numai cu ajutorul acestora vom putea ține piept cu isbândă împotriva concurenței de rea credință. Apoi mai e și binele acela, că fiind cu toții tovarăși, vom avea toată

grija ca societatea să meargă din ce în ce mai bine și nu vom mai da nimic ca să ne facă străinii.

Nu ne îndoim câtuși de puțin de îndeplinirea acestei datorințe sfinte a tuturor bunilor Români, căci e vorba de a deslega în sfârșit însemnata ghicitoare:

Să rămânem Români prin avuție națională sau să perim ?

Trăian V. Tărașu.

Glose.

— Subiecte de articole pentru »Românul« ce are să apară. —

Citim și recitim lista celor mulți cari au luat parte la conferința din Budapesta sau, cu anticipație, au aderat la hotărârile ce se vor aduce — și nu ne putem dumiri asupra unei... coincidențe ciudate.

Din întreg comitatul Solnoc-Dobicea, cu centrul Dej, — reședința președintelui clubului parlamentar — n'a luat parte nimeni la conferință și n'a aderat nimeni la hotărârile ce se vor aduce.

Și Dejul și comitatul Solnoc-Dobicea are multe elemente românești, bărbați dornici de muncă pozitivă...

Citim și recitim lista în chestiune și ne oprim la o nouă ciudățenie. Intre cei ce au aderat, cu anticipație, la hotărârile ce se vor lua descoperim și numele unor bărbați din comitatul Bistrița-Năsăud, în frunte cu dl Dr. Demetriu Ciuta.

Răsfoim colecția, de pe vremea campaniei electorale, a ziarelor noastre: »Tribuna«, »Gazeta Transilvaniei« și »Lupta« (pe atunci organul partidului național) și citim cum la alegeri dl Dr. Demetriu Ciuta a agitat împotriva candidatului naționalist dela Năsăud, Dr. Victor Onișor, iar Năsăudenii au votat împotriva lui și pentru candidatul guvernamental...

Ni se aduce învinuirea că »Tribuna« n'a continuat să-l »imbletiască« pe cel dintîi dezertor al partidului, pe părintele vicar Mangra, — și după-ace, grație atitudinii noastre energice, am izolat dezertarea la trei cazuri...

»Tribuna« a fost ziarul care a descoperit și înfierat dezertarea d-lui Slaviciu (pe care l-a luat în apărare, împotriva noastră, însuș organul partidului național) și tot »Tribuna« a stigmatizat, cea dintîi și mai cu multă energie, dezertarea d-lui Brote.

Campania grea, împotriva acestor dezertori, a fost dusă aproape exclusiv de »echivocul« nostru ziar.

Și ne întrebăm: unde era pe vremea acestor dezertări grave comitetul executiv și oamenii cari îl influențează astăzi ? De ce n'a venit într'ajutorul presei românești cu autoritatea și gravitatea unui »concluz« energetic, îmbărbătind pe cei buni și muștrind pe cei răi ?

Și atunci nu era vorbă numai de o »atitudine echivocă« inventată, ci de un moment extrem de grav, care — fără atitudinea românească a »Tribunei« — ar fi putut avea urmări fatale!

»Drapelul« dela Lugoj a intrat în rîndul celor cari nu sînt mulțumiți cu activitatea ce-a desfășurat. În vremile din urmă, comitetul nostru executiv. »Drapelul« merge însă și mai departe și insultă întreg comitetul executiv.

Iată ce scrie în numărul său de azi sub titlul »Om ne trebuie«:

»In ultima sa ședință a decis comitetul național instituirea unui secretar stabil și salariat al partidului, cu domiciliul în Budapesta. Atît cercul de competență cit și retribuția acestui secretar este în mod satisfăcător stabilită. Dela omul prin care se va ocupa acest post, depinde o parte importantă a activității ce va desvolta partidul.

Aflăm acum, că biroul partidului caută pe acest om și pînă astăzi încă nu a dat de el.

Credem, că nu va fi cu supărare, dacă facem din partea noastră un apel către rebuloșii (?) »oțeliți«: Propuneți-ne un om, care să se poată

dedica cu totul acestei misiuni. Cu griji materiale n'are să se lupte!

Hic Rhodus, hic salta!

Adică biroul caută pe acest om și nu-l găsește. Cum, în întreg comitetul executiv și între toți cei ce s'au întrunit la conferința din Budapesta să nu se găsească nici un om capabil să conducă munca de organizare ?

Pînă va apărea »Românul«, ziarul nostru își face datoria românească, de-a protesta împotriva acestei insinuații perfide.

In preajma recenzămîntului.

După sărbătorile catolice, începând cu ziua de întăi Ianuarie se va face recenzămîntul populației de pe teritoriul Ungariei. Va dura vreme de zece zile. În restimpul acesta datele se vor aduna dela fiecare casă în parte, prin comisari anume exmiși de autorități. Atragem atenția tuturor fraților noștri asupra acestui caz de mare însemnătate. E o datorie de demnitate și de conștiință a tuturor intelectualilor noștri dela țară, să lumineze populația asupra firutei ce trebuie să observe față de acest eveniment atît de important. Căci evident, se vor face și acum încercări să ne micșoreze ca număr, prezentându ne în fața străinătății într'o lumină falsă, cum s'a făcut deja în atâtea rînduri. Ba chiar cu tot recenzămîntul trecut, care recunoaște existența a trei milioane de Români în Transilvania și Ungaria, îndrăzneala compatrioților noștri ungeri merge pînă acolo, încât neagă existența noastră ca popor, atît în parlament cît și în fața străinătății. Și numai așa vom putea impune și ne vom putea eluipa drepturile ce ne compet, dacă vom fi pătrunși de conștiința de Români și credincioși ai bisericii noastre.

Datele cele mai de seamă ale recenzămîntului sânt: legea, limba, domiciliul și numărul, precum și cunoașterea cit tului și a scrierii

E datorința fiecărui tată de familie să declare și numele membrilor cari sânt duși de acasă stăruind să se înregistreze credința și numele lor curat româneșc, împreună cu ocupațiunea ce au. Ceice vor observa că sânt introduși în șirurile străinilor să protesteze cu toată energia, cerînd să li se păstreze caracterul lor adevărat. Aceasta cu atît mai mult, că recenzămîntul nu e hotărîtor pentru nici un impozit al statului și pe baza acestuia nu se poate întocmi nici sistmul de contribuție.

Tot ce se va spune comisarului administrativ să fie adevărat în cel mai mic amănunt, căci neadevărul dovedit se poate pedepsi în baza legii din 1897 art. XXXV, cu două luni temniță și 600 coroane amendă în bani. Iar orice încercare volnică a comisarului — de a falsifica datele — să fie înlăturată pașnic dar cu energie.

Pregătiți cu îndrumările de mai sus și deplin convinși de adevărul dreptății noastre putem aștepta în toată liniștea și acest eveniment dela care atârna greutatea ce vom avea în cumpăna statului și în fața străinătății.

Cei cari
doresc: **mobile**

bune,
frumoase,
ieftine.

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile

Szekely și Retkó
din Marosvásárhely,
(Plata Szechenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogată noastră colecție. La înțelegere aparte expedim franco în ori ce parte a Ardealului. Atelier de primul rang

— Mare asortiment de trusouri pentru mirese

Candidat de avocat cu praxă
 află aplicare în cancelaria avocatului
 Dr. V. Dan, Sibiu (Str. Măcelarilor 51).

Birou de informații !!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în restimp de 2—3 zile, ori-și-cui resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Fac totfelul de mijlociri comerciale și comande. Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. OLARIU, Budapest, Lajos-u. 141. III/19.

In candidat de avocat cu praxă
 află numai decât aplicare la Dr. Aurel Vlad, avocat în Orăștie (Szászváros).

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu abur, în ALBA IULIA. Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (îngă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și orice lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și cloșitorie chimică de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Caut in candid. de avocat cu praxă

la lângă condițiuni cât se poate de favorabile.
 Dr. Aurel Nyilvan, avocat în Nagysomkút.

SCHAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic, pentru zidiri, instalare de apeduct și canalizare în ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.

Pregătește cordoane pentru râuci, trepte și balcoane, vetre de fier din fier făurit.

Atelier de instalare:

Rățele de țevi pentru apeduct. Jațuri fără miros. Pissoare, spălătoare, odăi de baie și aranjare de orice sistem — pentru încălzire centrală.

NOUȚATE! Mode de cogulare de autogen sau automat cu ajutorul acetilenului sau oxigenului, prin ce obiectele stricate pregătite din fier făurit, oțel, fier vărsat și aramă în modul acesta se pot repara ușor, conform scopului.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă ziua și la lumină. Cântăreață tânără 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl., după soia. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soia se

capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
 Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

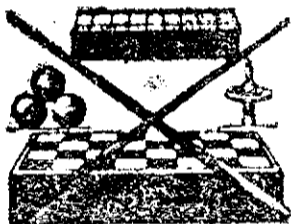
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiecte admirabile.

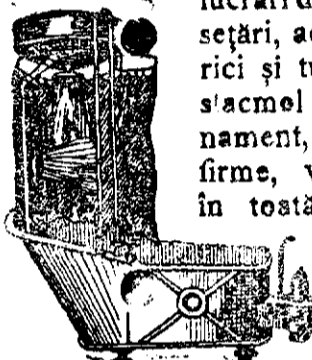
M. Schromm
 mehanic
 Brașov—Brassó
 Hosszú-utca No. 27.

Recomandă în atențiunea onor. public din loc și jar

marele său atelier mehanic aranjat în Brașov, Hosszú utca 27, unde se efectuează totfelul de lucrări atingătoare în aceasta branșă, precum: **mașini de cusut, biciclete, gramofone și apaducte,** pe lângă prețurile cele mai convenabile și execuție solidă și punctuală.

Saska Sándor tinichigiu
 Brașov—Brassó, Vasut-u. 28.

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări pentru zidiri, lucrări de tinichea, înfrumusețări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmel turnat pentru ornament, precum și pentru firme, vane de scaldat în toată mărimea, ș. a.

Toate comenzile se execută prompt și cu punctualitate.

Motoare șvedeze pentru olei brut!

(Brevetul lui Hirsch Frank, Stockholm)

în poziție orizontală și verticală.

Mașini motorice ieftine și sigure, se pot instala oriunde.

Motoare sistem Diesel.

Motoare cu gaz.

Motoare cu benzină, în cea mai bună execuție! Execuție promptă.

Surányi Victor

inginer tehnic diplomat, fabricant de mașini agricole

Bpest, VI., Teréz-körut 21.

Cereți catalog.

Din gură 'n gură merge vestea bucuroasă de Crăciun că renumitul atelier fotografic **ERVIN KARGER, Lugos** Strada Miericii

deja numai pentru 8 cor. execută după oricare fotografie:

Înmăririi de platină în mărime naturală (Passepartout) ca cadourii de Crăciun. —

Surprindentivă părinții!

Surprindentivă copiii!

Măsură: 30x40 cm. numai Cor. 8.—, mărimea II-a 50—60 cm. numai Cor. 15.—, mai mare decât mărimea naturală 64x100 cm. numai Cor. 20.—

Renumele firmei mele garantează lucrările artistice; numai lucrări de artă!!

Lucrări slabe sunt excluse!

Expediare de 2 ori în 48 ore!

serviciu prompt și conștiințos. Lucrările neconvenabile să mi-să retrimită.

GYULAY KÁROLY ≡
 atelier modern de fotografie artistică
 :: Timișoara—Temesvár, (Josefstadt) ::
 Strada Hunyadi Nr. 5. — (Lângă Casina Délvidéki).

Efteptuiește: Tot-felul de fotografii.
 Picturi în olei. Acvarele. Pasteluri.
 Platinolipe. Inmăriri după orice foto-
 grafie, în cel mai modern stil artistic. ≡

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I
 pe moșii și case de închiriat din Arad
 cu amortizație de 10—70 ani

după mărirea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
 și 5⁰/₁₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
 interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
 sele de intabulare, convertez datorile de interese mari

— Resolvare grabnică, serviciu prompt —

SZÜCS F. VILMOS
 Reprezentanta pentru mijlocirea de împrumuturi a
 Institutului pentru credit fonciar din Sibiu
 pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
 Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)
 (Lângă filiala Poștei.)

Prețuri mici pe lângă onorariu acuzitorilor de afaceri abili
 și demni încredere

— Cel mai mare magazin de gjuvaerice și ceasornice, —

Tamás István Gyulafehérvár, Piata Hunyadi -
 (lângă Hotel Elisabeta).

Recomandă ori-ce juvaere de aur și argint, ca lanțuri de aur
 pentru bărbați și termometre pe lin-
 gă prețurile cele
 femei, ceasornice de gjuvaerice și optiear
 buzunar, fabricație gă prețurile cele
 din Svițera, ca re- mai convenabile.
 numitele ceasornice -
 Omega și pendu- Reparaturi de cea-
 lele și deșteptătoa- sornice și juvaere
 re-le Becht, ochelari, articole optice, pe lângă garanție.
 ere pe lângă prețurile cele mai moderate și serviciu conștiințios.
 Toate comanda sunt a-se adresa cu încredere la firma de sus.

Din nici o casă românească
 Să nu lipsească!

Doctorul de casă sau
DICȚIONARUL SĂNĂTĂȚII.
 Imposibilit cu 315 chipuri și vorbind despre:

Strictura și funcțiunile organului omului, Medicina uzuală
 și de urgență, Tot-felul de boale, Accidente, Otrăviri,
 Asfixii, Epidemii, Contagiuni, Microbi, Nevroze, Ipnotizm,
 Medicamente, Plante medicinale, Pansemente, Igiene gene-
 rală, Alimente și băuturi, Locuințe, Îmbrăcăminte, Igiene
 preventivă, Igiene etăților și prof., orașelor și satelor, Ape mi-
 nerale, Idroterapie, Băi, Electricitate, Exercițiu, Gimnastică.

De Doctorul V. Bianu,
 medic primar al spitalului I. C. Brătlanu din Buzău. Comandor al
 ordinului «Coroana României». Medic major în rezervă.

Prețul 14 Coroane. + (Porto postal 80 fileri.)
 Se poate căpăta la Librăria Tribunei, Arad.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea
 pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa sculptor și mă-
 iestru pietrar.
 Atelierul central al magazinei: Cluj-Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
Magazin de pietrii monumentale
 fabricate proprii din marmoră, labra-
 — — — dor, granit, sienit, etc. — — —
 Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
 Biroul central:
 Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.
 Filiale: Déva și Nagyvárad.

STEIN MIKLÓS
 — fabrică de tăiat pile —
 Oradea mare Nagyvárad.
 Fabrica: Domjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comer-
 cianților atelierul său de tăiat
 pile bine aranjat, unde se pregătesc
 pile miel și mari din oțel vărsat
 de prima calitate etc. Primește spre
 scobire pile miel și mari vechi cu
 prețuri ieftine.

Atențiune! Ieftin se poate cumpăra numai la

Magazinul de concurență (Verseny áruház)
 Arad, Strada Asztalos Sándor

Cămașă femeiască din șifon R. dola 78 cr.	Cămașă p. bărbați din șifon R.R. dola 90 cr.
Pantaloni p. femei " " 74 "	Cămașă de iarnă " 85 "
Rockie de desubt 1 dublă " 125 "	Oulere, numai " 7 "
Rockie de desubt din lister 1 db " 195 "	Manșete, părechia " 8-10 "
Rockie de desubt din mătasă " 375 "	Ciorapi 2 părechi 80, 90 și " 100 "
Băist p. scutirea corsetului " 52 "	Apărător de mătasă p. guler " 68 "
Rocki de desubt din batist " 125 "	Mănuși glacă, părechia " 80 "
Mătasă Taft 1 m. " 82 "	Șal de mătasă " 38 "
Mătasă cu șiruri metrul " 82 "	Congré pentru lucru de mână " 195 "
Haine p. copil " 75 "	Dantelă, metru " 1 "
Nătrămuțe, duzina " 68 "	Materie de dantelă " 95 "

Rugăm onor. public cumpărător să se convingă desore ieftinătatea
 mărfurilor noastre. Cu stimă:
Geiger Gyula fiai.
 Bluză 1 fl. 25 cr. Filiala celui mai mare magazin de dantole din
 1 metru de pănură 75 cr. Ungaria de sud.

Avis!

Cu stimă aduc la cunoștința onor. public cetitor din Arad și provincie că toate mărfurile din prăvălia mea, de azi începând le vând cu prețurile lor originale.

Cu deosebită simă :

Lantós József és Társa

prăvălie de modă
p. femei și bărbați

Arad, Andrássy-tér 20

(Patatul Fischer Eliz).

CĂRBUNI

Prusești și Cochs

calitățile cele mai bune și
cu prețurile cele mai ieftine

se pot căpăta la

: Roth József :

Arad, Eötvös-u. 3.

Telefon 63.

Telefon 63.

S'a început deja marea expoziție de Crăciun, la

REICHEL. Fiți atenți la firmă!

In bazarul de concurență, vis-à-vis cu statuia „Libertății”.

Sortiment uriaș de jucării de copii și obiecte de lux, cu prețuri cari n'au mai existat. In grupuri de 5, 16, 25, 45 și 90 împărțit.

Ca orientare pentru public dăm următoarele informații:

Grupa 25.

Ciasornic cu mașinărie, tren, automobil, closon omnibus, jucărie sunătoare, mașină de călcat de nickel, piano cu 8 tonuri, cărți cu chipuri indistrugibile, cărți de povești: Robinson, Grün, Andersen. Lumea basmelor tinereței, jocuri de societate, păpuși îmbrăcate în număr mai mare de 100 păpuși veritabile franceze în mărime de 22 centimetri, ciasornice de buzunar cu trăgător, vatre de casă, măști în număr mare, animale de tinichea, roțile sunătoare, creion în formă de cheie, cuțite, creioane și tocuri, săbii, puști, chipiuri, vioare, mobile de casă, revizite de bucătărie, soldați de fier, păpuși de celuloid indistrugibile, figuri de jucat etc.

Grupa 45.

Ciasornic de tras cu mașinărie, trăsuri electrice cu conduct superior, automobil cu vagoane colorate de tras, un acrobat puternic, closoni, și tot felul de animale, omnibus — motor, vapoare, noutăți de ceasuri sunătoare, armă de casă ideală cu tablă de țintă, trăsura de purtat, echipament întreg de soldat, baionetă cu piele lustruită cu lac, serviciu de porcelan pentru șase persoane, miel cu tonuri muzicale, soldat puternic de nedistrus 6 bucăți, cărți cu chipuri și cu povești, trăsura de păpuși cu roate de gumă, vase de culină din tinichea, odaie de baie aranjată, mașină de călcat din fier, mojar, stringător de bani cu ciasornic și clopoțel, domino de os, păpuși de mari gumă, iepure îndoit regulabil, closoni regulabili, tipografi pentru copii, de mână, lăterne magice, mașini de aburi veritabile, cuburi ilustrate 12 la număr, zidărie de piatră ca joc pentru copii, dulap, mașină pentru soții, de copii, dobe cari se pot șuruba ca regulator, etc. etc.

Grupa 90.

Animale regulabile trase cu piele, mici, mari, cu voce și animale din masohe, vase frumoase, soldați indistrugibili călări, menagerii, trenuri regulabile cu șine, tot felul de figuri și animale, și mașini de vapor, corăbii, scrinuri »Ripiter« de piatră ferestruu de strugar cu garnitură, figure de șac puternice cu tablă de închis, domine de os cu 45 de figuri și 100 și 100 alte articole.

Păpuși solide franceze mișcătoare.

Mărime în centimetri: 26 28 30 32 34 36 38 42 46 50 54 58 64
35 40 45 50 60 80 90 110 145 160 180 240 250
afară de aceasta un mare asortiment de păpuși de piele, păpuși îmbrăcate sau de celuloidă.

Păpușele cumpărate la mine le repar eu, în caz dacă : : se strică, și primesc tot felul de reparări posibile. : :

Mare asortiment în decoruri pentru pom de Crăciun.

Mare expoziție de gramafon cu ton de oțel, începând dela 9 fl., mare asortiment în plăci duble cu 1-50 cr. Fonografe surprinzător de ieftine, 2-50 cr. cele mai bune tuburi cu 60 cr.

Cai cu leagăn de toate mărimile dela 1 fl.

Obiecte de lux:

Album de ilustrate din plüsch dela 45 cr. în sus, album de suvenir de plüsch dela 25 cr. în sus, casete de cusut, serviciu cu eșarfii 90 cr., serviciu de țuică 45 cr., uriaș magazin în obiecte pentru spălat, mână at, de ceai, mai departe portofolii de piel. modate, vase de flori, ciasornice, marmoră sculptată mese mici de gust, serviciu de fumat de bronz și nenumărate alte obiecte

Cumpărare de ocazie din obiecte de argint de China. — Umbrele bărbătești de mătase cu margine de otoman 1 fl. 70 cr. și încă multe obiecte nefăcitate aici.

Trăsuri de copii mare asortiment dela 4 fl. 50 cr. în sus.

Pentru fiecare cumpărător se dă gratuit o fotografie mărită.

Fiți atenți la firmă!

Bazarul de teatru.

DISTINS CU MEDALIE DE AUR IN 1888 SI 1907.

Urmasul lui Schuller József — Ladányi József

armurar și depozitar de articole de vânatoare
Pécs, Király-u. 42. — Nagyvárad, Uri-u. 21.

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică din loc și jur că am preluat magazinul de arme existent de 30 de ani și cu bun renume al lui Schuller József, pe care sânt numele meu și voi păstra și pe mai departe. Având în vedere că depozitul de arme din Pécs, Király u. 42, înființat la 1885 și a răstignit cel mai bun renume, înii voi da silința ca pe lângă serviciu culant și prețuri ieftine să câștig această și

celui din Oradea Mare.

Tin in depozit

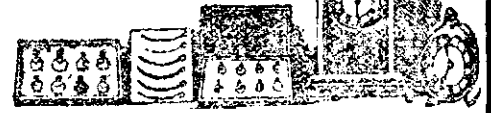
arme de cea mai bună fabricație,

cu repetiție și încărcătură în teavă. revolvere, piștoale, și totfelul de cartușe pentru arme. — Se dă deosebită atenție reparației și păstrării armelor. Se primește ca ucenic un băiat cu 4 clase medii, care vorbește românește. — Preț-curent gratuit

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și cisornicar,
în Orăștie. Szászváros.
Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate. — Să fac orice reparații de juvaere și ceasornice de aur, repede, precis și ieftin. — Serviciu conștiințos. —

DR ALEXICI VLADIMIR

SANATOR, AMBULATOR ȘI BAIE MINERALĂ

ARANJATE FOARTE MODERN.

PANCIOVA.

PANCISOVA.

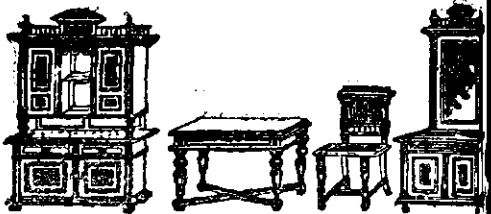
TELEFON NR. 181.

Reacția boalei de sânge după Wassermann—Dungen—Noguchi. Tractarea boalei de sânge cu serul Quéry și cu absenbenzolul și cu arsenbenzolul lui Ehrlich. — Vindecarea tuberculozei după Dr. Spengler sau Koch—Wolff—Eisner. — În stabiliment se vorbește și românește. —

MAGAZIN DE MOBILE

Johann Réthi

Ornamentar artistic pentru edificii și mobile, în Sibiu — N. szebén, Eli. aberg. 20

Primește orice lucrări pentru aranjamente de școli, biserici, magazine, birouri, locuințe, de asemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă livrare promptă prețuri moderate și din material uscat. Desene și proiecte fac grabnic și gratuit

„TIMIȘIANA” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII Fondată la anul 1885.

Centrala în Timișoara oraș (Belváros) Piața Balázs No. 1. (Palatul Mocsonyi).
Filiale în Buziaș, Receaș, Ciocova și Delta.

Telefon pentru centrală Numărul 510.

Telefon pentru „STANDARD” No. 1028.

Capital propriu 1.500.000.— Cor. — Depuneri . 4.000.000.— Coroane.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. — Administrează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse 4¹/₂% și 5% interese, fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10.000 Coroane, după starea casei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acordă credite cambiale cu acoperire ipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acordă împrumuturi ipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

Administrează agentura generală pentru Ungaria de sud a societății de asigurare

„STANDARD”.

Telefon: Filiala Buziaș Nr. 10. — Filiala Receaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciocova Nr. 16. — Filiala Delta Nr. 26.